

Espai i recorreguts d'una exposició

Espai

El disseny de l'espai expositiu es veu influenciat per diferents factors:

- tipologies expositives
- constitució de l'espai originari
- elements arquitectònics
- distribució de peces
- nombre i tipus d'accessos
- tipus de connexions entre sales
- etc.

L'espai continu: a priori no determina el recorregut; pot determinar-lo a partir de l'organització de les peces o de separadors temporals

L'espai lineal: determina el recorregut a través de la pròpia arquitectura de l'edifici o del disseny de l'espai

L'espai expositiu s'organitza per extensions, és a dir, combinant zones amb diferents significats: exhibició, mostra audiovisuals, informació, àries de descans, distribuïdors, documentació o consulta, ordinadors, zones de pas, accessos, etc.

Les extensions que conformen una exposició es defineixen formalment segons la seva utilitat i segons les sensacions i significacions que el dissenyador vulgui transmetre. Es busca la coherència entre la forma i el contingut.

Restaurant del Museu Pompidou, París

“Restaurant” del Palais de Tokio, París

Palais de Tokio, París, centre d'art contemporani dedicat a últimes tendències: instal·lacions participatives, obres efímeres, pràctiques relacionals, etc.

El concepte general de les obres es correspon amb el concepte de l'espai.

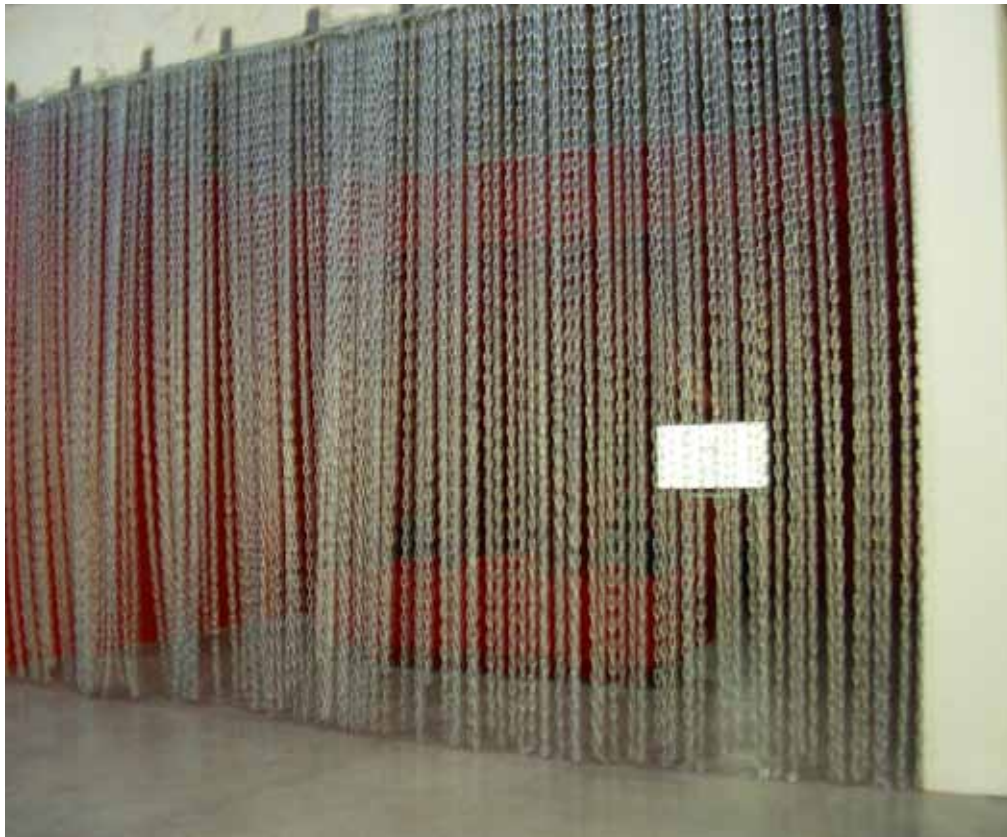

Múltiples usos en un sol espai: venda d'entrades, botiga, peces exposades, punt de descans amb opció a beure i menjar

Separacions zona de cafeteria i zona de llibreria amb reixa de galliner.
Múltiples zones de reunió i descans al llarg de tot l'edifici.
Edificació sense reforma estètica, amb instal·lacions a la vista.

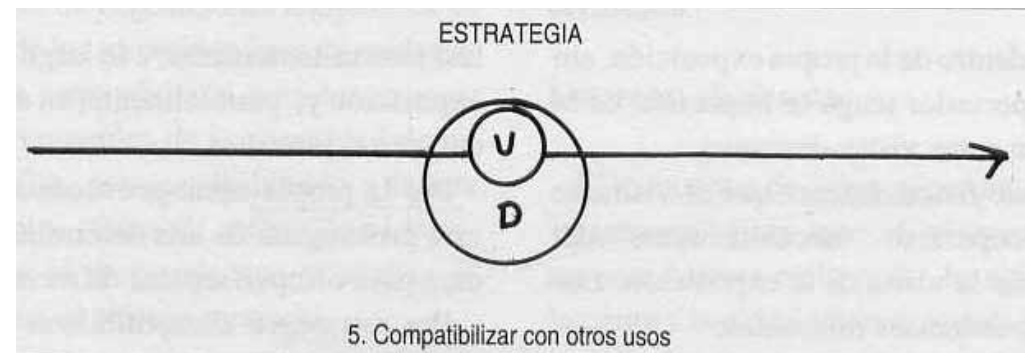
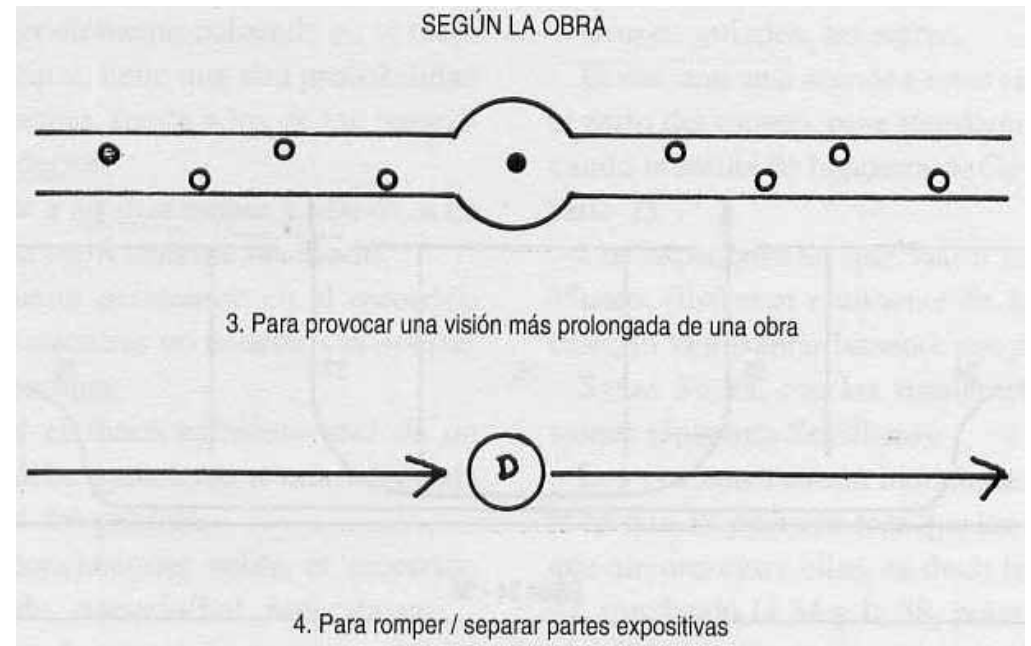
Límits entre zones expositives

creant subdivisions temporals flexibles...

aprofitant els elements arquitectònics...

D. descanso - D1 / D2. descansos parciales - U. otro uso expositivo

L'espai expositiu abasta tota aquella extensió que entri dins el camp de visió de l'espectador, no només la reflectida en els plànols. L'espai visual afecta la percepció de les peces

Intervenció de Daniel Buren en els trens que es veuen des de una finestra del museu on exposa...

Quadri specchianti de Pistoletto, ubicat en el balcó de la sala d'exposicions.

L'espai lineal determina els itineraris i les circulacions dels visitants d'una exposició.

El disseny del recorregut determina direccions del caminar i de la mirada

Dani Karavan, Florència

Els elements arquitectònics conformen un espai lineal que determina diferents tipologies de recorreguts.

Sèrie pintada sobre paret, inici/final escala cargol,
lloc de pas, punt d'articulació amb rampa i
distribuïdor...

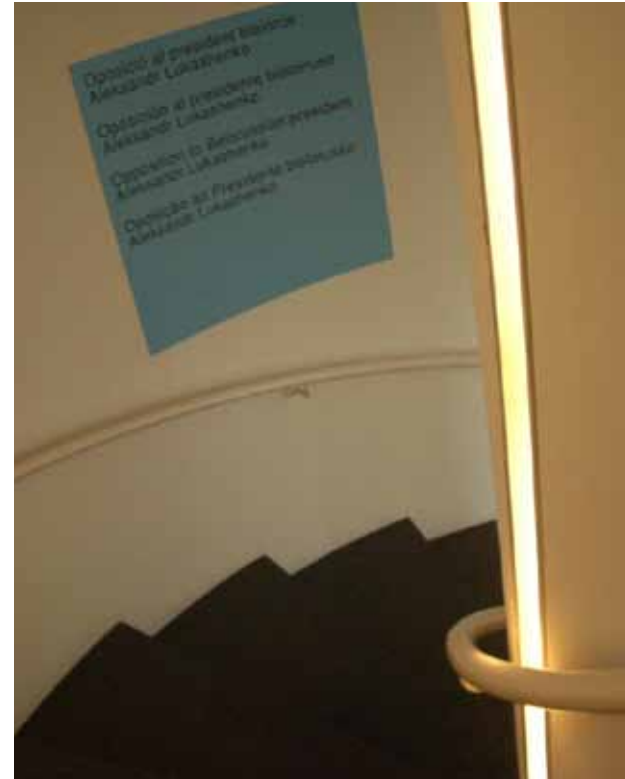

interior recorregut, conjunt
visualitzat peça per peça...

**Ignasi Aballí,
Macba**

amb il·luminació natural i extensió del camp visual, pujant...

amb il·luminació artificial, baixant...

L'espai continu permet dissenyar una organització flexible, amb separacions temporals, que determinin itineraris fets a mida per a cada exposició

Germans Bouroullec, Núvol

Germans Bouroullec, Microarquitectura

Estructures modulars, com a límits diàfans i canviants, per a crear subdivisions de l'espai

Casa Tokio

Estructures mòbils que permeten distintes configuracions d'un mateix espai

L'espai continu com a superfície expositiva embolcallant permet la lliure circulació, amb ritmes, direccions i moviments que depenen de la sensibilitat de cada espectador

Les distintes circulacions dependran del grau d'afectació que produeixi la lectura dels textos, l'impacte de les imatges, la seva distribució sobre la superfície de l'entorn i, també, del moment emocional de cada espectador i el seu bagatge cultural

Barbara Krugger, Instal·lació

L'efecte embolcallant converteix l'espectador en protagonista.

**Antoni
Muntadas,
El aplauso**

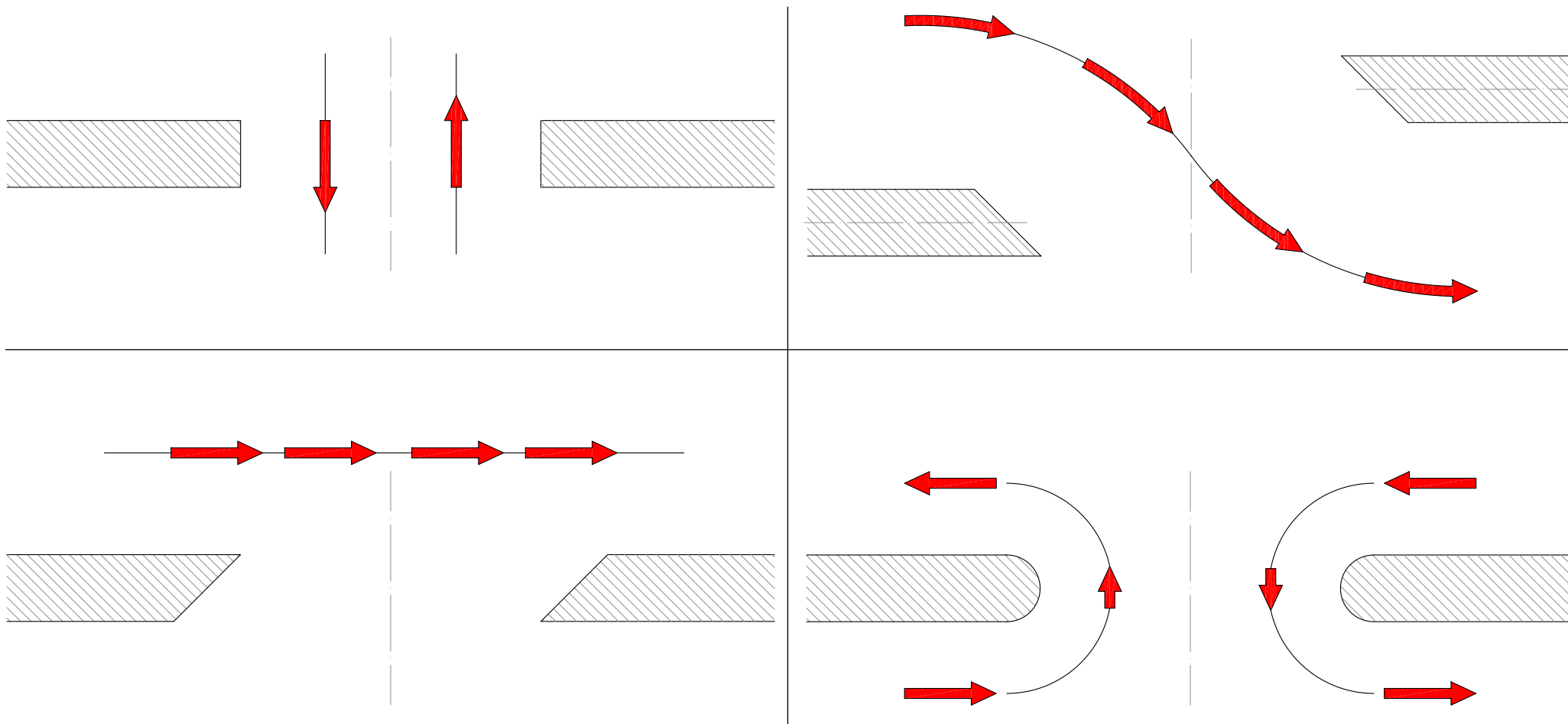
Les instal·lacions audiovisuals, amb jocs de macro-pantalles i so, afecten sensorialment l'espectador de manera ràpida i intensa

Recorreguts, itineraris i circulacions en una exposició

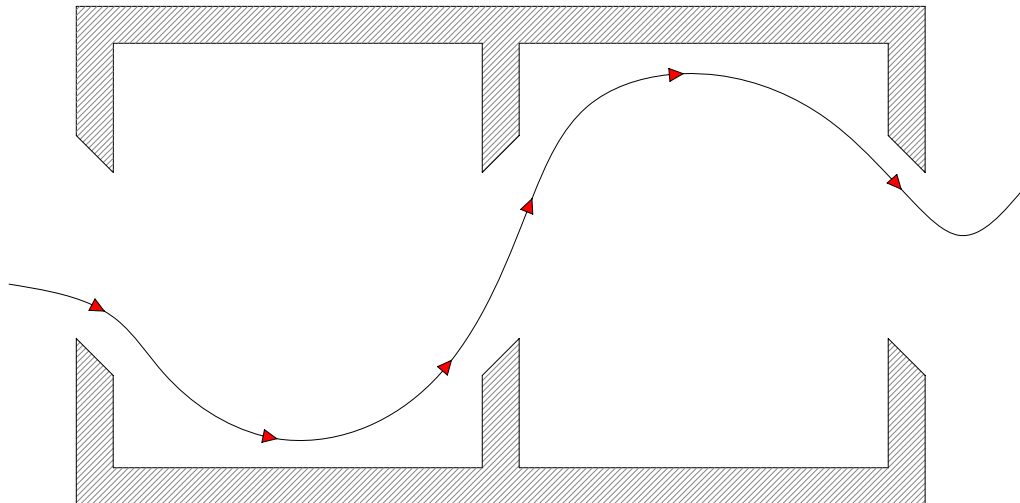
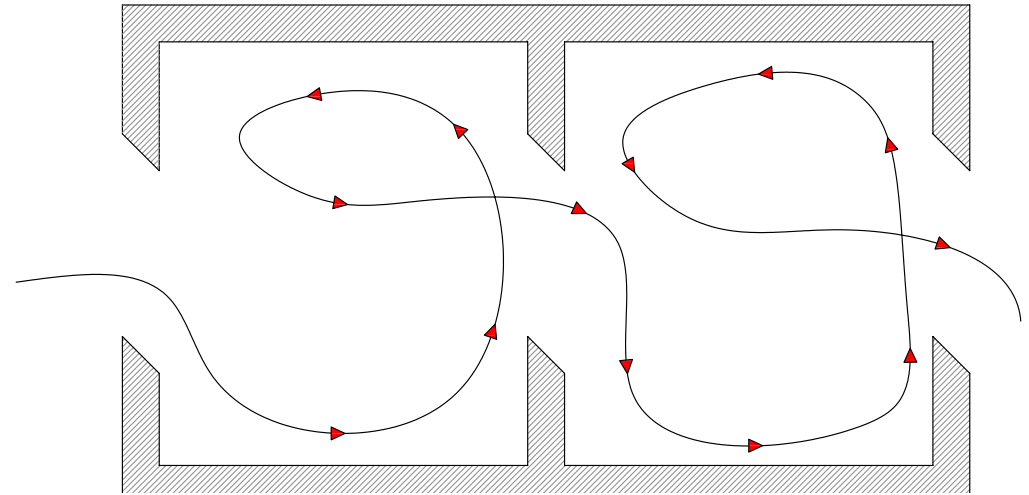
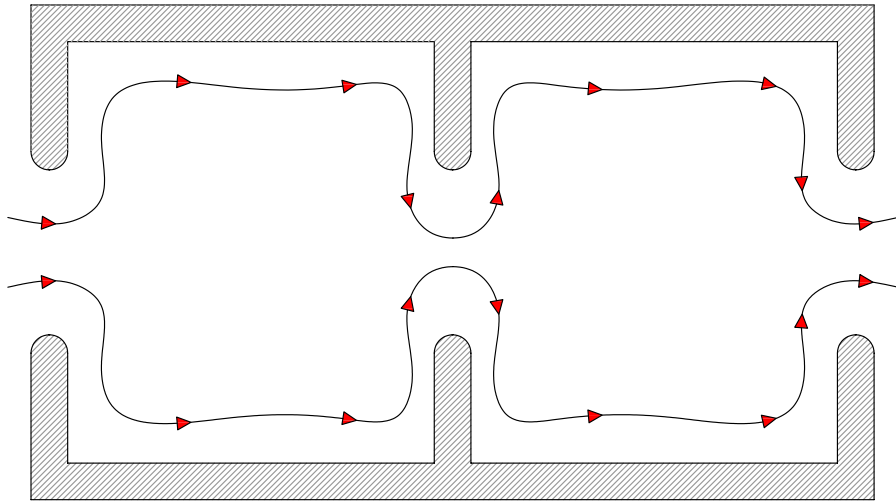
Els recorreguts que segueixen els visitants d'una exposició depenen, principalment, del disseny de l'espai expositiu i del tipus de distribució de les peces.

- Itinerari fix, rígid, obligat
- Itinerari variable, múltiple, flexible

Tipus de passos i circulació

Itinerari variable, múltiple, flexible

La distribució geomètrica de les peces crea vies, carrers, passadissos que regulen el pas dels visitants

Deambulació marcada, però sense direcció única; instal·lació mantenint/ocupant la visió diàfana de l'espai; estructures del sostre a la vista; combinació de llum natural i artificial

La distribució arbitrària de les peces permet que l'espectador creï el seu propi recorregut d'acord amb els seus interessos particulars

Deambulació lliure; les grans dimensions de les peces i l'espaiament entre elles faciliten la creació de recorreguts circulars entorn els volums

La ubicació i la manera de col·locar les peces determinen el recorregut, el ritme i els moviments de l'espectador.

Peces que indiquen el camí...

Peces que permeten una parada en el camí...